

litin kunta
PL 32, 47401 KAUSALA
0158766-7

Lausunto Tukes 13637/03.00.02/2024

Asia

Rakennusjärjestyksen uusiminen (OAS), litti, asianro: 481/10.03.00/2024

Maankäyttö- ja rakennuslain 14 §:n sekä 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain 17 §:n mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Kuntien tulee uusita rakennusjärjestys rakentamislain mukaiseksi kahden vuoden siirtymäajan kuluessa (RakL 28 §).

Uudistuksen päätavoitteena on uusita rakennusjärjestys rakentamislain mukaiseksi. Lisäksi tavoitteena on tehdä rakennusjärjestyksestä yhteneväinen myös valmistelussa olevien ympäristönsuojelumääräysten kanssa. Uudella rakennusjärjestyksellä korvataan 1.7.2011 voimaan tullut litin kunnan nykyinen rakennusjärjestys. Uusi rakennusjärjestys on tavoitteena saada voimaan 1.7.2025 alkaen.

Lausunto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa erityisesti kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).

Tukes suosittelee, että rakentamisen ohjaamisessa ja kaavoituksessa huomioidaan olemassa olevat ja mahdollisesti suunnitelmassa olevat kemikaaleja käsittelevät ja varastoivat laitokset sekä laitosten mahdollisten onnettomuuksien vaikutukset. Rakentaminen Tukesin valvonnassa olevien kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavien laitosten läheisyydessä saattaa asettaa erityisvaatimuksia rakentamiselle.

Erityishuomiota tulee kiinnittää ns. herkkien kohteiden osalta, koska niiden kohdalla vaatimukset ovat tiukemmat kuin esim. teolliselle toiminnalle. Herkkiä kohteita ovat esim. hoitolaitokset, terveyskeskukset, ostoskeskukset, koulut, päiväkodit,

kokoontumistilat ja -alueet sekä asuinalueet, liikenteen solmukohdat ja muut kohteet, joissa voi samanaikaisesti olla suuri joukko ihmisiä ja joista poistuminen tai joissa suojautuminen voi olla onnettomuustilanteissa erityisen hankalaa.

Tarkennuksia ja lisätietoja Tukesin lausuntoon

Huomioitavia asioita kemikaaliturvallisuuslainsäädännön (390/2005) perusteella ovat esim.:

- Kemikaaliturvallisuusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että tuotantolaitoksen toiminta on sijoituspaikan kaavan käyttötarkoitukseen ja kaavamääräyksiin soveltuvaa.
 - Tukes suosittelee tontille, jolle suunnitellaan sijoitettavaksi laajamittainen kemikaalilaitos, kaavamerkinnäksi T/kem tai kaavamääräyksissä mainintaa kaavan soveltuvuudesta kemikaalilaitokselle.
 - Myös muut kaavamerkinnot, kuten T, TV, TT, LS, EK ja EN, voivat olla soveltuvia. Soveltuvuus arvioidaan tapauskohtaisesti toiminnan luonteen, kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen ja kaavamääräyksiä perusteella.
- Tuotantolaitoksen onnettomuusriskit eivät saa estää tai vaikeuttaa tuotantolaitoksen ympäristön oikeusvaikutteisten kaavojen toteuttamista.

- Tukesin valvonnassa oleville kemikaalikohteille on määritetty ns. konsultointivyyhykkeet. Konsultointivyyhykkeellä tapahtuvista kaavoitusmuutoksista tai merkittävämmästä rakentamisesta (esim. herkätkohteet) pyydetään lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta. Lisätietoa ja linkki konsultointivyyhykelistaan:
<https://tukes.fi/teollisuus/maankaytonsuunnittelu>
- Jos alueella sijoitetaan laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittava tuotantolaitos, Tukes arvioi kaavamerkinnästä riippumatta laitoksen sijoittamisen edellytykset huomioiden mahdollisten onnettomuuksien seuraukset ja niiden ulottumisen laitosalueen ulkopuolelle.
- Maakaasuputkistot: Maakaasun korkeapaineiset siirtoputkistot ovat löydettävissä Gasgridin karttapalvelusta: [Gasgrid kartta](https://puhti-2022.gasgrid.fi/sw-public/), (<https://puhti-2022.gasgrid.fi/sw-public/>)

- Tuulivoimalat: Lähtökohtainen suojaetäisyys tuulivoimalasta tuotantolaitokseen on 600 m. Jos etäisyys on lyhyempi, tulee tehdä selvitys tuulivoimalan turvallisesta sijoittamisesta. Arvioinnissa huomioitava mm. tornin kaatuminen, lapojen irtoaminen, jään kertyminen ja irtoaminen sekä tulipalo.

Ilmanvaihtosuunnittelu, sisälle suojautuminen ja evakuointi sellaisten kohteiden lähistöllä, joissa myrkyllisen kaasun leviämisaara:

- Kiinnitettävä huomiota ihmisten mahdollisuuksiin suojautua rakennuksen sisään ja estää tarvittaessa kaasupilven leviäminen sisätiloihin esim. ilmanvaihdon pysäyttämällä.
- Toimiminen kaasuvaaatilanteessa ja sisälle suojautuminen on opastettava rakennusten pelastussuunnitelmissa.

Huomioitavia asioita rakennustuotteiden turvallisuudesta:

- Rakennustuotteista ja niiden turvallisuudesta löytyy lisätietoa <https://tukes.fi/rakennustuotteet>
- Tukes toimii maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 181 §:n mukaisesti rakennustuotteiden markkinavalvontaviranomaisena.

Huomioitavia asioita sähköturvallisuuslaista (1135/2016):

- Sähköturvallisuuslaista johtuvien teknisten turvallisuusvaatimusten kannalta huomioitavia asioita rakennusjärjestyksessä, maankäytön suunnittelussa ja rakentamisen valmistelussa ovat mm. sähköntuotantolaitokset ja sähköverkot niihin liittyvine laitteistoineen, jotka voivat asettaa haasteita tai rajoittaa rakentamista ja maankäyttöä mm. vaadittujen turvaetäisyyksien kannalta. Verkon rakentamiseen liittyen on syytä olla yhteydessä jakeluverkkojen haltijoihin – sähköyhtiöihin.
- Sähköturvallisuudesta löytyy lisätietoa: [Sähkö | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)
- Aurinkosähköjärjestelmistä ja turvallisuudesta löytyy lisätietoa: [Aurinkosähköjärjestelmät | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#) (<https://tukes.fi/aurinkosahkojarjestelmat>)

Huomioitavia asioita painelaitelainsäädännöstä (1144/2016):

- Jos alueelle sijoitetaan painelaitelainsäädännön alaisia rekisteröitäviä painelaitteita tai kattiloita, tulee huomioida yleiset lainsäädännön vaatimukset. Näitä ovat sijoitussuunnitelma, laitoksen painelaitteiden rekisteröinti ja painelaitteiden käytön valvoja ja varavalvojan nimitys.

Huomioitavia asioita palo- ja pelastusturvallisuudesta (Pelastuslaki 379/2011)

- Asiantuntijana toimii pelastusviranomainen. Pelastusviranomainen toimii vähäistä kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavien laitosten valvontaviranomaisena (390/2005).

Lisätietoja lausunnosta

Lisätietoja antaa Tanja Heinimaa, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Esittelijä: Tanja Heinimaa, Johtava asiantuntija

Ratkaisija: Kati Hietämäki, Ryhmäpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Tiedoksi

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

